

Nr. 51.

Brasovu,

12. Noembre

1860.

Gazetă și Fóiea esse regulata o
data pe septemana, adica: Mar-
tia. —

Pretiul loru este pe 1 anu 10 f.,
pe diumetate anu 5 f. austr. inla-
intrulu Monarchiei.

GAZETA

TRANSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

Unio trium nationum.

(Capitol din Nrul 49.)

Mai voimă a citi încă și alti articuli de legă?

In privintă regejii romanilor se dice în appr. p. I. tit. I. art. III. „Cei carii se tienă de secă romanilor său a grecilor, care deocamdată se susțină, pene candu va placea principilor și locuitorilor tieri.” — Eara appr. p. III. I. 53 art. 1. unde se vorbesce despre calugarii romanilor, se află acestea: „Fiindca nici regele romanilor nu este dintre cele păiimitate (prin lege) etc.”

Să mai audiu vreodata o asemenea expatriare a unei națiuni întregi și a regei aceleia prin ceilalți compatrioti ai ei? Să oră că s'ar să aleșu din acăsta tiéra, déca romanii ar fi lipsiți din trens'ă?! — În adeveru privindu cineva legile acestea mai deaproape nu scie de ce are să se intristă mai multu, de barbaria legislatorilor din secolul alu 17-lea său de urmării lor, carii nici pene la an. 1848 nu aflare cu cale a sterge acăsta péta scărnava a legislatiunii transilvane, ci tocmai din contra o verira anca și în diploma Leopoldina din 1691 și o sustinută pene în dilele noastre.

Prin ceteve decisiuni ale articulilor I., II., III., IV. din part. I. tit. 8 alu appr. nu numai că s'a surpatu totă autonomia bisericăsca a romanilor, ci și familiile preotilor romanesci au fostu condamnate la sclavie cea mai cumplita; pentruca în art. III. se decretase lamenită, că filii preotilor romanesci, déca cumva nu sunt și ei preotii, chiar și în etatea copilariesca și cu statu mai virtuosu că junii, se se rapăsca dela sinulu parintescu și se se rearuncă în condițiunea sclaviei iobagescă, său déca aru cercă se fugă, se sia arestati oriunde sără flă.

Prin articulii dietali din anii 1620, 1622 et 1650 contrasi în edictul 44 din part. V. se opresce romanilor purtarea de orice arma, adică nu numai pușca și sabia, ci și aru și cuțite mai mari, (palosu, lataganu), baltagu, secure și orice alta arma. — Caracteristica este încă și acea lege dela în a. 1650 — din dilele lui Georgie Rákoczi II. prin care tieranilor li se opresce strinsu purtarea vestimentelor de postavu (panura venata), de nadragi (vineti), de cisme, de caciula după ce aru costă unu fiorinu, cum și de purtarea de camesia din gioglu! —

Mai în scurtu nu a remasă nici unu ramu alu vietiei omenesci, întrucare cele trei națiuni unite se nu sia incercat a sugrumă pe romanime.

Aveam cuvenit a presupune, cumva unii din cititorii noștri vor fi aplăcati a ne impuța, că și cum noi re'prospetandu istoria noastră dreptatilor si a impilarii ce ne apasase, amu si inspirati de o ferōsa postă de resbunare. Cerulu se ne apere de o asemenea pasiune imositore. Nu postă de resbunare, ci cu totulu alte cuvinte tari ne indēmna a recăută prin istoria patriei noastre. Voimă Domnilor nu mai a invatā din faptele trecutului în folosulu presentului carele eata ea ne a pusă earasi la o probă nouă si fōrte grea; eara în catu pentru resbunare — acăsta pentru trecutu a devenită a fi cu totulu de prisosu.

Cele trei națiuni privilegiate din Transilvania, unite asupra romanilor au suferit și densele cele mai mari reale pentru pecatele loru comise în contra noastră. Acea Nemesis, acea dina a resbunarii în carea credea anticii elini si romani, a sciutu a le pedepsi cu mana tare si cu bratu iualtu, incătu a datu si altora exemplu infișatoru. —

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1 sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se prenumera la totă postele c. r., cum si la toti cunoșcutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit” se ceru 8 cr. val. austr.

Dupa sugrumarea libertatii tieranilor sub Ioanu Zápolya trecuța abia 6 ani, pe caudu aristocratii acum tari si mari se aruncara asupra secuiloru connationali si loru, carii pene atunci se bucurasera de mari libertati si — într'unu reboiu civilu fiorosu si barbaru, prin ceteve batalii crunte le infrangera cele mai scumpe drepturi, semanara între densii discordia si resbunarea prin introducerea de privilegii esclusive si de — lobagia *), care apoi se latra ca o gangrena periculoasa si in cursul de ani optudieci adusera pe secui la atat'a, incătu se vediura constrinsi a chiamă pe Mihai bravul, adică pe romani in ajutoriu in contra apasatorilor loru. Furcile, tiap'a, tăiatulu de năsuri si de urechi ajunsesera a si pedepsele de moda pentru secuii cei „liberi” că si pentru ceilalți sclavi.

Eara sasii, acestu poporu ce sia [pretinsu totudeaun'a sonor'a titula de „inteleptu si cercuspectu,” unitu cum amu disu, cu nobilii in contra tieranilor, său mai dreptu in contra tieri, in data la 1527 a chiamatui ajutoriul lui Ferdinand I. in contra partitei lui Zápolya, eara pentruca in orasiele si satele sale nu mai potea si securu de impilarii si rapitiuni, de atunci a inceputu a si impresură bisericele cu muri si cu bastile că si ușe locuri de inchisore. Nici unu jurnamentu si nici o lege nu a potutu asigură pe sasi de impilarile aliatilor loru, pene candu principele Gavriliu Bátori, asia numitulu carnefic alu sasiloru, punendusi piciorulu in pragu că se'i stingă de pe fața pamantului aproape trei ani (1610—1613) ii strică prin sabia si focu, nimicindu orasiele si satele loru, aruncandu cadavrele loru spre mancare caniloru (de es. cum s'a intemplatu cu Mich. Weiss si George Heltuer comandantii Brasovului in a. 1612. Vedi istoria sasului Martin Felmer f. 219).

Eara aristocratia nostra transilvana! priviti la densa confrati si compatrioti, au nu merită aceeași in partea ei cea mai mare compatisirea tuturor! Acăsta aristocratia odata sierba prea plecată a turcilor (1530—1690), mai tardi devină in a sa majoritate la stare de opincari. Ertatim, ve rogă, o mai deaproape descriere a istoriei aristocratiei transilvane. Scopulu nea fostu numai a demuștră, cumca uniunea celor trei națiuni jurate in contra națiunii romane a fostu scaturiginea si nutritoreala tuturorul relatoru si blastamelorul cate au cădiutu pe noi, pe celealte națiuni si prin urmare pe patria intréga. Do o asemenea „uniune,” carea se prefacă in mam'a discordiei, in gangrena sociala ce deschide cale catra mormentulu vietiei politice a unei tieri, se apere Ddieu pe totă suflarea omenescă.

Acela din dñii cititori care nu se simte indestulatul cu aceste putine aieptari facute asupra uniunii desu numite, se binevoiescă a studiu mai de aproape atatu formă juramentului catu si conditiunile pe care se punea acelasi de, catra cele trei națiuni, asia precum se vedu in Aprobate part. III. tit. I. art. 1., se afle apoi din istoria tieri, in ce moduri s'au delaturat, schimosită său si cu totulu calcatul după placulu său interesulu celoru mai tari său celoru mai perisiosi (violenți, calcatori de juramentu).

Déca este că preachără nostra patria Transilvania se mai ajunga vreodata pe calea prosperitatii si a fericirii celei adeverate, apoi națiunile conlocuitore au trebuintia de o uniune catu cerulu de pamantu diferitor de acea sterpitura, de acelu monstru politiciu alu seculiloru de o blastamata memoria. —

Zernesci, în 4. Noembre 1860.

B. —

*) Nu ne potem destulu miră, cum jurnalul Közlöny din Cluj are indresnă de a dice in Nr. 98 din 14. Nbre a. c., ca națiunea secuiescă a fostu libera intréga dela celu mai mare pene la celu mai micu „Nemes volt it az egész székely nemzet a legnagyobboltól a legkiszebbig;” candu o parte mare a secuiloru lipsita de libertate si avere a devenită său sclava, său fugătoare pe pamant.

TRANSILVANIA.

Б р а ш о в ё, 23. Ноемвр. Пептрка пъвлівлъ ротъпъ ші первъпъ съ се конвінгъ ші астъдатъ, къмъ пътні ротъпъ din тóте пърціле Трансілвaniel аѣ астъзі ка ші тотъдеавна въвлъ mi ачелаші скопъ, adikъ de a'ші асекура віторблъ ка падівне, съб сквтвлъ Kacel ч. р. австріаче, пъ ліпсітъ а джпъртъши ликъ ші ачеле дозе проекте decспре каре амъ atincъ лп Nr. тректъ, къмъ ачелеаші diферъ лптре cine лп тіжібче, еаръ de noї di-ferъ маї въртосъ лп практвлъ de тъпекаре (Ausgangsfrunft.)

Проектвлъ Сібіланъ спъ :—

а) Алецереа depатаділоръ пептр діетъ съ ва фаче еаръш дзпъ кеіса de треі падівні кът с'ак zicъ ad 2. ші апчте еаръш къ пътеръ егалъ de дептаді.

б) Контінцентъ do дептаді пептр фіештекаре падівне ва ені прп алецеро ліберъ, ші апчте пептр падівніа ротъпъ дзпъ въл ченсъ de 5 фр. в. а. dape dipéntъ пептр алегъторі, соконтиндъсъ лп ачестъ ченоѣ джпъліціпъ, теоєріаші, прекът ші пегаеторі, асеменеа ші пропріетарі de пътъпътъ.

Преодімеа дебіне ка алегъторе прп офічівлъ сеъ дзпъ канетеле преоділоръ. Алеціверъ еоте фіештекаре патріотъ трансілванъ майореанъ.

с) Літба пептр діетъ со деосевешто лп літба парламентаръ, ші чеа а протоколелоръ, прекът съпът актеле, лпскріе ші леділіе ешінде. Чеа парламентаръ ва фі лп тóто треі літбы але патрі, adikъ: ротъпъ, магіаръ ші церманъ; еаръ чеа а протоколелоръ, актелоръ ші лецилоръ ешінде літба латіпъ.

д) Баоа констітюшні трансілване ва фі треі падівні, adikъ: ротъпъ, магіаро-секвіе ші сасо церманъ, fiindъ ачеста басъ обсерватъ лп Трансілваніа de чіпчі секві, къ ачеса деслачіре къ падівніа магіаръ каре фігра лп верітате de класа побілілоръ се контопеште дзпъ патріа ляквілъ de пресентъ лптръ вна падівніе къ чеа секві.

е) Трансілваніа се ва джпърці теріторіалъ дзпъ челе треі падівні.

ф) Фіештекаре падівніе ва фігра лп Трансілваніа ка корпъ політіко-моралъ, авзндъ фіештекаре капвлъ сеъ по політіко-націоналъ, алеши de падівніе респектіве ші джпърці de Маіестатеа Са Імператвлъ.

г) Джпърціреа теріторіалъ съ ва фаче дзпъ майорітатае націоналъ.

і) Лп теріторіалъ респектівъ націонале ва фі літба офічібсь за тóте дерегъторіїle de статъ ші комінале літба респектівей націвні, ресервнідъсъ дрептвлъ пептр націоналъ стрыні de а съ сеерви de літба са лп кавселе сале штівте комінале, adikъ лп комінале сътешті ші бісерічешті, прекът ші а скріе акдівнеле сале за дерегъторіїle de статъ ші комінале din ачелъ теріторі, ші de а протіnde реонгнсъ, сентені ші алтело лп літба акдівні, атътъ лп кавселе комінале ші бісерічешті, кътъ ші лп кавселе пропріе прівате.

і) За офічівліе чентrale, прекът квртса апелатівъ ждічіале, гъвернвлъ църї ші капчеларіа авлікъ ворѣ фі тóто треі падівніе репресентате прп тетбрі лп пътеръ егалъ, лп каре пътеръ ворѣ фі репресентате ші дзосевітеле конфесіоні але фіештекріе падівні.

к) Літба офічібоа а дікастерійлоръ ad f.) ва фі літба пер-трактъріи обіектелоръ dechedinde.

л) Трансілваніа, респектіве челе треі теріторії націонале се джпърціске лп dictrіkте, комінате сеъ сказне. Фіештекаре din ачеста dictrіkте, сказне сеъ комінате ва авеа офічіолатоле сале de статъ ждічіале ші adminіstratіve.

м) Атплоіадіl de ждічію песте totъ, прекът ші шефіl політічі се denstesкъ de гъвернлъ resp. шеfii de Maіestate, лп зрта проектвлъ фъкніdъ de шефвлъ націоналъ алъ респектівелоръ теріторі din сінвлъ падівніе теріторіале; еаръ атплоіадіl съзва-тіріl політіко-adminіstratіve се ворѣ алеце de попорвлъ респек-тівелоръ dictrіste.

н) Фіештекаре локвіторіl de dictrіkте сеъ de дікастерівъ се поге de denstesкъ de гъвернлъ resp. шеfii de Maіestate, adikъ олтъ респ. алеце фъръ алъ рестріпцере, de кътъ de а авеа джпърціле хърпічіl ші de а фі пептате політічеште сеъ моралічеште.

о) Лп система констітюшні Tрансілваніel пз се поге то-діфіка пімікъ фъръ корпцеліцереа а тóто треі падівні.

— Еаръ проектвлъ de Орьштіа = Албэ-Кароліпъ спъ :

ПРОЕКТЪ DE ПРОГРАМЪ ЦЕНТРЪ РОМЪНІИ
din Трансілваніа лп zіva съптвлъ Dimitrie 1860.

1. Австріа еоге дзпъ шапіфествлъ ші dinloma імперіале din 20. Октомврь a. к., вна падівніе фісікъ ші морале, комінале din зртътіріе църї de корпъ, adikъ: Австріа, Унгаріа, Босемія, Трансілваніа шч., каре къ попорле лоръ de diферіте націонал-

тъці ші конфесіоні комікалъ ла лециладівніа пептръ тотъ імпе-ріалъ, апої лп спечіе фіештекаре пептръ синъ.

2. Пептръ фіештекаре дзръ есте а се фаче въл статвгъ, деспре репресентадівніа еі la консілів імперіалъ, ші лп спечіе ла адз-пареа парціаль пропріетацъ.

3. Пептръ Унгаріа, Кроаціа ші Трансілваніа съпъ а се фаче статвтеле пе вна констітюшніе векі, пептръ челе ало дзрі de корпъ дзпъ джпърцівръріе de фадъ.

4. Пептръ Трансілваніа віне а се ля въгаре лп сеімъ ла джпдрептъціріе векі ало падівнілоръ; ad. а побілілоръ, а локвіто-рілоръ de пре пътъптвлъ реческъ, ші а пропріегарілоръ de еред-дітатеа секвіескъ, апої ла актма лп джпдрептъціро ашезате падіона-літъці: ротъпъ, унгарі, сасі ad. цермані, армені, евреї шч., ad. посесоріл аверілоръ пемішкътіріе.

5. Дзпъче лп Австріа ші лп консеккенцъ актмъ лп Трансілваніа, класе прівіліціато эша пътітіе падівні, adikъ комплексе de прівіліціаці пътітіе есістъ, ші попорвъ десіобъцітъ ad. унгарі, сасі ші ротъпъ ликъ аѣ дрептъ de репресентадівніе, есітіе ворба de въл пімерітъ modъ de алецеро пептръ репресентадівніа Трансілваніе.

6. Пептръ афлареа ачесті modъ de репресентадівніе есте de Maiest. Со а се denstmi въл капчеларіх, каре къ тъбларі din деосевітеле падіоналітъці ші конфесіоні аре de а съ колохіга ші апої проектвлъ алъ фаче.

7. Националітатса ротъпъ дореште ка капчеларів се фіe din сінвлъ еі кітматъ, — дзпъче са ка джпдрецитіріе а комплекс-селоръ челоръ дозе падіонале трансілваніа, ad. ка побілі ші лі-вері, таї ликоло ка джпдрептъцітъ попорвъ джптрегъ, апої авзндъ падіоналітате, авзндъ totъdeodатъ корпъ джеліцентъ дествлъ de маре, ачеста къ totъ дрептвлъ фъръ de вътътареа кввіпці ші дрептвлъ челорлалте падіоналітъці — съ поге чере.

8. На комініереа комісіоні еете de ліпсъ, къ епіскопі къ алеши лоръ се дандіцітезе капче арів'ї бітенії чеі джеліценту аї ротъпълоръ, карій кпітатеа іпперіале, патріа комініа Трансіл-ванъ, ші падіоналітатеа лоръ къ адевъръ ле івбескъ.

9. Алеши ла комініацівніа эчеста съ фіе афаръ de комі-татвроръ бісерічелоръ крештіne din Трансілваніа din фіештекаре падіоналітате дзпъ твлітімае кончрептвлъ попорвъ кітматъ.

10. Кеіа алецерії, сеципіндъсъ deокамдатъ джпърціреа църеі de актмъ лп претврі ші префектръ, апої фъръ de респек-тare de класе, есте аверіа матеріале ші фісікъ — adikъ база контрівніе пеквіларе ші база контрівніе ла арматъ, — ші аша totъ локвіторіалъ de cine стъгъторів, пеждекатъ ла nedénsе пептръ вна крімъ, — апої посесорі de пътъптъ de патръ ж-гере, сеъ de вна авреа пемішкътіріе лп прецдъ de 400 фіоріні лп комітітъці престе 4000 de локвіторі, орі de 200 фіоріні лп челе алте комітітъці пъпъ ла 4000 локвіторі — аѣ дрептъ de алецере.

11. Алеши поге фі totъ ardealeanvъ джеліцентъ de фіеш-текаре падіоналітате, каре терітъ джпкредереа попорвлъ але-гъторъ.

12. Алегъторії din комітітъці аѣ de а съ адна ла прет-вра, комініе ка тацістрате четъцес ла тацістратвлъ локалъ — de вънде алеши лп комініа прп вотъ веरбалъ лп авзвлъ тв-тв-роръ, дзпъ съма попорвлъ лп тацістрате ші лп претвръ пептръ 500 de съфлете въл алегъторії, пептръ сіне алеце къ прівінціе ла попчлідівніе са въл denstati — аша кътъ din вна префектръ de вна сътъ de miл ворѣ комікалъ 500 de алегъторії спрø алецеріа denstati — ла адзпареа церені.

Алегъторії ачестіа въл въл ворѣ devide къ тажорі-тате авсолютъ пептръ kandidati de denstati, аша кътъ ла тоате 10,000 съфлете се фіе въл kandidatъ, ші аша kandidiндъсъ 10 indibizі — din ачестіа съпъ а се алеце патръ denstati, din карі треі ворѣ фі denstati формалі, аѣ 4lea denstati съплентъ.

13. Клерклъ се фіе репресентатѣ грп ка капії респектівелоръ конфесіоні.

14. Надіоналітатеа фіештекъріи попорвъ есте съпъ ші пе-атінсъ; — тóгъ комінітатеа локалъ — преторіале ші пресектр-рале аре a devide decspre літба din'оматікъ, adikъ офічібоа — дзпъ хотъріеа адзпърії комініа, преторіале ші префектрорале; апої літба церені dinломатікъ ва фі ачеа: каре адзпапца церені ва хотъріо, лисъ пътіті dela вна адзпареа провінціалъ пъпъ ла аата; — каре літба апої пре тітпвлъ ачела съ фіе ші чеа гъ-бернітентале, къ ачеа модалітате — ка ла комініа, претвръ, префектръ ші гъбернлъ се фіе врітіте ші ресольвате есхівітеле дзпъ фіештекаре літбъ.

15. Прі декітрапеа ші асігврапеа автономіе Трансіл-ваніе есте totъодатъ декітрапеа ші асігврапе альера алецеріа а-офічіалілоръ ла тóто тацістрателе пъпъ ла челъ гъберніалъ дзпъ кеіа алецерії центръ репресентадівніа церені. Гъбернвлъ се алеце лп адзпареа церені.

16. Попорвљ ротњак декијаръ актъ ка тога дејавна кре-
дингъ некада титъ кътъръ Амперацъ ѿ dinastia са ѿ а и атич-
килоръ, initikъ initicilorъ dinastie Хавсъерго-лотариниче.

Блашъ, 13. Нбр. Апачестеа Амперацърърътъ моментъссе,
къндъ Маистата Са ч. р. апостоликъ — пътненъ de adevъратъ
първъдеска dopinъ, de a deckide попрелоръ sale, пре темеиълъ
егалитетъ de drepitъръ, — кътъл ливъръ дѣ а проспера, ѿ а се
ферічъ Аптере бариече конотитъционалъ, ѿ съв ерида маистатикъ,
нишне поше фи Аптере пои атъл de indiferinte, рече, ѿ не пъ-
съторъ, ка съ нъ се интересъзъ, ѿ съ нъ фи Аптере жатъ Ап-
градъл чедъ таи таре — decpre съртеа, ѿ вениторија пади
не сале.

Дечи даръ нъ не пътненъ колепи, ка се нъ не еспримътъ
ши пои Аптере тимпърі de кризъ dopinъде чедеа леци-
тиме. —

Автономия Трансилваније — басать пре историја еи de ма-
тълъ секли, ѿ пътъ Аптере тимпъріе таи реченте, — е уна din-
дре чеде таи сакре dopinъ але побстре, къчи пои сънтенъ деачеа
крединъ ѿ конотитъционалъ, къ попорвљ постъл нътъ — ѿ нътъ
аша поше фи тълдъмътъ, ѿ нътъ аша се ва поте бъкра таи
секвръ де фритее повелоръ авкисидъл конотитъционалъ, дѣкъ ad.
ачеаш автономия се ва пъстра Аптере интегритатаа са. Не адъчетъ
пре бине амните de авлъ фатале 1848, къндъ падионеа постъл
Аптере корпоре — denuplndъ жърътилъ де крединъ нек тътъ Ап-
пальдъ се ѿ monarхъ, — каре ѿ актъ с гата алъ репеци, —
с'а декијратъ Аптере modulъ чедъ таи соленъ, кътъ са нъ вреа Ап-
корпораре къ Огария, прекът добръ аре връ Франци шагиаре, съв
токта ѿ Аптере касълъ, къндъ ѡр вои ачоютъ Аптере корпораре, таніф-
тареа воинъе ачеста, — пентръка съші аївъ лецимътатаа са,
с'ар поте фаче нътъ синтъръ Аптере dietъ пріп репресентандъ алеши
де национе, ѿ съв кондигионе претине де еа.

Анои пои дебе се търтъріситъ Аптере къпоштънъ къратъ ѿ ачеа,
къ пои Аптере патрије постъре ведешъ ѿ гарандъ таи
дърабъле а съблътъл пріпчінъ де егалиитетаа попрелоръ пропъни-
чиятъ Аптере ачеста секъл алъ лецимълоръ de пре ч. рец. тронъ пріп
ростръл Амперацъскъ.

Данъ ачеа ѿ фадъ къ ачеста, таре не оквътъ таи Аптере
минуле постъре ѿ проектилъ де репресентационе съв алеџере,
Фъкнълъ пентръ dieta вениториј; фиindъ ачеа ва аве се репре-
сенте туте класеа социетате, консеквицъ Фирескъ е, ѿ се
снерезъ къ туте Аптере data аштентаре, къ ачеа леџе аша ва фи
Аптере, кътъ при ачеа съ се dee попорвљ постъл дорита
окасионе de ѿи беде репресентате интегретае пріп бърбаци de
ачеа, кари алъ Аптере попорвљ. — Къчи прекът грехътъде се
се порълъ Аптере комълъ, аша сънта Аптере претине, ка ѿ
лецимътъоне ѿ фолосиреа de Аптере тимпъріе се иса парте Ап-
тере тој фи ачелеа Аптере пропорционе ка контрареа таи
тереа сарчилоръ пъбліче, ѿ съв масса попорвљоне. Сарчил
егалъ, Аптере егалъ. — Нътъ аша се иоте спера тълдъръреа,
конкордия ѿ фръшетата Аптере падионе колоквіторе; нътъ
аша поше есюта баче дърабъле, каре ѿ факторија пріпчінае алъ
Аптере статијоръ. — М. М.

Виена, 15. Нбр. Аптере ресолъціоне таи Аптере, —
сербъ Аптере тимпътъ пріп Виена къпетаръ Аптере ка се формезе
о комънітате сербъ, ѿ се ръдиче о бисерікъ гр. ne-вн. сербъ.
Аптере даръ а се конскрие еи de еи. — Веніръ ка се Аптере
ши не пеште ротъпъ се Аптере Аптере ачеста ка пер-
сона ѿ сънта да ѿи ажъториј къ бапти, ѿ ва да
ши попорвљ ротъпъ, каре се ръдиче бисерікъ, дѣкъ се ва къпта
ши ротъпеште! Сербъ Фъквръ обсервацијоне, къ ачеста прів-
ленија е да ѡтъл сънта сербилоръ, ѿ дѣкъ ротъпъ ка ѿ крештінъ
връл се аївъ парте, нъ сънта ескишъ. — „Фрътъсъ парте! а таи
педика съпрематіа къ шеріи ѿи бапти поштре; — Фрътъсъ кре-
штіпътъ! а абије de demnitatea падионалъ! —

Ротъпъ н'адъ че съ се тестече къ сербіи аївъ, еи сънг тес-
текади къ гречиј. — Бисеріка грекъ de аївъ, педикатъ ѿ ажътатъ
ши къ бапти ротъпъ, асемене не есте нътъ татъ вітрегъ. Де
ши сънти аївъ тълдъ ротъпъ ка тимпърі комънітъди, тутъши нъ
се къпта пішкъ ротъпеште. Ши гречиј сънг токта аша кре-
штіпъ бълъ пентръ пои, ка ѿ франци сербъ. — Шарохълъ грекъ
претине ка се фи катехетъ ка стадији ротъпъ din цимнасиј, ѿ
къндъ ачеста се арътаръ пентръ катехисаре, парохълъ dec-
копери къ религионе алъ се о Аптере мітба перманъ, де
брече Domnia Са нъ ши ротъпеште; дасъ стадији алъ се і
вітъскъ пентръ туте бра — de doze opri не еситъпъ — къте
2 фіоринъ не ѡръ!!? —

..

Cronica strâna.

ИТАЛИЯ. Ределе Францъ се отърж а трече къ арматъ къ
тотъ ла Рома, дѣкъ нъ ва траце аївреа сілтъ de пътре, къче
ремасе къ 18 баталіоне, din каре се таи Аптере ѿ ла Чівіта-
Веке. Аптере ѿ Ресіа се афъл Аптере концепција къ це. Францъ
ши актъ се скріе, къ і ар съфъді а пъпе капътъ въроъре de
сънче дешерто, не къндъ Аптере де ачеста Аптере
бътагъ. —

Din Ценза се скріе, къ Коштъ а трътісъ о прокіттаре
кътъ падионе шагиаре, Аптере о провокъ, ка съ нъ прітесъ
конституционалъ датъ de Амперацъ, ѿ 10,000 de експламаре
трътісъ престе Триестъ ѿтълъ Аптере ѿ Apde-
авији. —

ФРАНЦА. Парісъ, 16. Нбр. Атічідіа пъттерілоръ ап-
сено фадъ къ Италија ѿ ориентълъ аре ръдъчінъ къ тълтъ таи пъ-
тнерікъ Аптере интересе лоръ, de кътъ о'ар пътъ креде, къ ачеста
аліапъ Аптере тълтъ тълтъ крітікъ пентръ ачеста пълкъръ, ар
пътъ ретъпъ неактивъ. — Англія ѿ декіаратъ пентръ реквіштереа
Фантей комплініе Аптере Italia, ѿ Франца еаръш къ тоге префачерело
окасіонарі, пентръ de a denърта препъсъе дипломаціе, къ пъ-
треште пріпчівълъ революционалъ съпътъ апърареа пріпчівълъ пади-
оналъ ѿ а вотълъ вітъверсалъ. Ачеста се веде din totъ Аптере
політічелъ лоръ. — Пріпцълъ Метерніхъ къ бар. de Хільперъ Аптере
Фъквръ есперітълъ ачеста; еи фіндъ ла Амперацъ adъсеръ
Аптере: докателе італіене ѿ Неаполеа, Аптере ѿ Аптере, ка че вреа къ кауса неаполітъ. Амперацъ се арътъ
недъмерітъ Аптере контра Піемонтъ; Метерніхъ пропъсъе даръ, ка
съ Аптере туте Европа ла Italia ка ѿ Аптере Сірія; Ампера-
цъ ржсе ѿ zice къ нъ се поше. Beni Рома ла тапетъ; Ам-
перацъ ле апромісе, къ ѿи ва da сіліца, ка Папе съ і се
лесе че поседе актъ. Beni Венеција ла Аптере, ѿ Пріпцълъ
Метерніхъ пропъсъе, ка съ се фактъ відъ трактатъ пош Аптере поза
Італіе, Франца ѿ Аптере гарантълъсіе ѿтъгіа посесіоне Ве-
недіе. Амперацъ респінсъ: Аптере аре трактатълъ дела Ці-
ріхъ ѿ ачела e deажквісъ. Метерніхъ adъсъе пробабілітатаа відъ
ресурсъ Аптере прітъваръ. Наполеонъ III. респінсъ: дѣкъ Піемон-
тълъ ва атака ла Аптере, атвичілъ Аптере ласъ Аптере сордіи саје,
тотъши къ пресовъперае, къ къштігълъ din трактатълъ дела Ціріхъ
Аптере туте касълъ трътъ съ і ретъпъ ла. — Аша се ашгептъ актъ
відъ таніфестъ Аптере Monitoře деспре стареа Европе ѿ консолі-
дапеа вічії. —

Спания протестіе Аптере контра прічедереі Піемонтълъ ѿ Не-
аполе, дасъ Франца Аптере коміте Аптере дрептълъ de аперааре
ледеі католічо Аптере Трочіа съкро вілагарікъ, леѓъндъ ла коакціоне
Аптере прітъ, Аптере Фавореа. — Ренгтітълъ Абъ, скріїгорілъ брошъ-
реі: „Пана ѿ конгресълъ,“ паре, къ таи еши къ о алъ брошъръ
деспре оріентъ, пріфетісъндъ ві горілъ падионлоръ ла. — Франца
арімэзъ, ѿ еаръш се креде, къ вр'о 60,000 солдатъ воръ трече
ла Ломбардія, не къндъ алъ се вэръ поста ла Рінъ. —

Кавалеріа de Ліонъ съ търште ѿ пріетеніа къ Англія съ
тотъ таи консолідезъ спре а къштіга валбре пріпчіпелоръ лоръ. —
Жупітіа рошъпескъ, каре фаче стадіоле Аптере Аптере прітъ
престе 300 inші ѿ афаръ de че вр'о 20 ротъпъ, кари се крескъ
Аптере істітътеле тілітаръ фръпче къ спеселе статвълъ франчесъ таи
черчетеъзъ Аптере ѿ алши къ саесе Пріпчіпелоръ тотъ Аптере ачелъ
істітътеле тілітаръ, каре е Аптере пентръ орче алъ падионалітате,
Аптере ad. Аптере кашні таїтіка тілітаръ ѿ ачелъ вр'о 21 de
офіцірі праќтічі фръпчи, кари къ Аптере сърчінапе de a регла ѿ ор-
ганіса тілідіа Пріпчіпелоръ вайт съ трътісъръ нъ de тълтъ ако:еа. —
D. Кіоселіф, солвълъ ресъ Аптере губернаторъ Аптере Napoleon
о пошъ, пріп каре се провокъ ачеста, ка съ Аптере вітъ
Елвідіе віпнълъ тілілъ Сабадіе ла конглієсіре къ трактателе
състъброе, ла каре і се респінде, къ ела вреа а поседе Сабадіа
нътъ къ кондигионе, ка каре о поседе ѿ Capdinia. —
Преса іпсъ ензімеръ дісплесъчілъ тілітаръ аптеріаче деля цуртісъ
Мъреі адриатіче, віnde ла Поля, Іспаніа ти Фіуме портъріле світ
Аптере туте къ топрі, спре а Аптере орче еснедіоне інспі-
центъ — а ла Тірі ши конкордіи де а топріла пріпчіпелоръ ін-
тере. —

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ ѿ МОЛДАВІА. — Бъкврещі.
(Аптерециа.) — Dомінекъ Аптере: de 20. Октябрь топрі
тоте брошше ѿ потабітъціде ла M. Ca Domіnълъ спре аші фаче
отаціоне Аптере ферітіа реітірчере. Мърия Ca a іптратъ Аптере
са ѿ Аптере Аптере зілітілъ de DD. миністрі, ѿ дасъ салатъръ
обічнітіе ѿ Аптере вітъріре къ domii пресідентії лі кврділоръ
жадеңтъорешті, с'а адресатъ къ деосебіре кътре пресідентълъ
кврділоръ кріміналъ, рекомендъндъї ка Аптере конкорділоръ жадеңтъорешті
че аре, съ нъ се Аптере десре де піч відъ фелі de імпресіоне
естеріоръ, къчи darea оентінделоръ трътъ съ фіе васатъ нътъ
не леџе, фъръ піч о koncideradіonе de персбоне.

Литоркъндесе дн крътъ кътре адепаре, Мърия Са са есприматъ апроне дн термини дрътътори:

„Слптеці перъвдътори, domnіlorх, нз тъ фундоіескъ, де а шті че амъ фъктъ ла Константинополе. Въ воів ръсиянде ши актъ прін ачеленші къвите че в'амъ зісъ ла п'екаре'мі:

„Totul deninde de noi ănuine. Eș nu amă tercă съ кавтъ аколо тіжлбче спре дрътъріеа dinъвптр, къчі realicarea леітімелоръ dopinque ale ромъніlorх atжръ дела ănscăsi ei, прекът в'амъ спасъ ші альтъ датъ. Конкордія дрътре ноі, првденца, дръвпътъциріле практиче, не ворѣ кондукче ла дрътре просперітате. Аши сокоті, domnіlorх, коворітъ пеатъл ромънскъ, дакъ афаръ din ărѣ, аши фі червтъ ănvoire саі аши фі кътатъ тіжлбче de a ажунце la zelul дорітъ.

Мерчереа таа ла Константинополе а фостъ о сіппль вісітъ дө квртолеі ші о діференцъ пентъ тарелъ патері але Европеі, каре пеаі доведітъ сімнатіа лорѣ пентъ ноі. Cinigra таа преоквпаре серіосъ а фосій де а стржнче персоналъ къ пітеріле че'е тарі релатівніе аша de importantate пентъ ноі.

Пітеріле челе тарі прін репресіапіл лорѣ, тіаі ănădъмътъ пентъ ліпштеа че domneште дн ărѣ ші пентъ дрътъріеа партіелоръ, каре de ănă ănă се стабілеште din че дн че таі півътъ; къчі ănă партіелоръ ле дрътъріеа пентъ ферічіреа ăрері. Еле тіаі зісъ, къ дрептъ къвътъ, къ dela ноі спънхъръ тутъ, дескісъ fіindune дрътвъл каре требуе съ не kondукъ ла добънди-реа ăрінцелоръ постре, дакъ потъ шті съ терцемъ пе джеснъл ăрѣ а не авате дн къіе десбіпърі, каре вр пітера съ провоіе тъсврі превентіе.

Съ фімъ ănă спре а не пітера констітії, къчі пітмаі астфелъ вомъ пітера ажунце la реснгате demne de noi ші ей въ даі ănăредінцареа къ ашса ші вісіріле пентъ ферічіреа патріеа се ворѣ реаліса.

Дымнеезе ѿ віпеквінгезе Прінчіпатеа ăпіе.

Брашовъ, 20. Ноемвре. Din Соворвлъ de Сібілъ ăпітъ дн 24., 25. ші 26. Октоб. по adвсе Телеграфъл ăпă еленхъ деснре челе лікрате, дн каре се афль ші отържреа, къ протоколеі соборълоръ дела 1850 и 1860 се ворѣ тіпърі. Піпъ атвчі комплікътъ, къ дакъ репортвлъ ăрхієрэлъ Есчел. Сале D. епіскопъ бар. Andrei Шагіпа, деонре стареа метрополіеі ромънеі гр. ръс. ăрцъ къ губернвлъ ші ієархія сърбескъ, се копніссе соборълъ деснре дрептъріеа de a bedé реалісатъ то-трополіа квесніонатъ ші вомъ къ ăнанітъ dopire ăпă рекурсъ къ-тъ Маiestate спре а се реаліса ачестъ dopinque, пофіндъсъ ші oinodvlъ Карловіціанъ прінгр'о репресіпъчніе, ка се факъ ас-тненеа пропнпнері ăрцъ къ регнлареа реферінцелоръ ачесторъ доже іерархії, спре а се констітії ші ачсата метрополіе по басеа ко-ордінъчніи дн пітереа канонелоръ.

Се таі че'е лікторіеа деля дрътнератвлъ спре скопвлъ бесе-річескъ ші школарів ші се вомъ о рогаре кътъ губернвлъ Църі ромънешті, ка съ реноіескъ donaçіnne тошиеі Мъришепілоръ, че о дървісе метрополіеі ромънеі Пр. Ioan Константинъ Басарэй дн an. 1700.

Норматіввлъ дефінтъ пентъ алецереа шетбрілоръ ла Соборъ — de ші првісірі — факе ănscă опоре декретрілоръ совор-лъ, fіindkъ с'а ліватъ о басъ латъ, пентъ ка тутъ дрцеленіца ші че'ордъ лікрате дн adnапцъ, таі adavceme пітмаі атъта, къ се аштептъ, ка съпцъпіа скопвлъ ресніпіе съ се дрътъріескъ атътъ къ къldvросе фаворірі, кътъ ші къ консніенціосітатеа лі-къррілоръ, спре а дрътъца фо'бсе'е ачестъ інстітутъ ла кълтата dopinцелоръ, че і стегеръ 'е басъ ла паштірелъ лі, ка съ не дртпінескъ ăна din скъдеріліе челе таі тарі —, каре а фостъ ші е лінса de крещіере таі солідъ а сексагеі фртосъ, — прін дріїнцареа de школе че се кроісеръ de таітъ — ші дркъ тутъ нз ажунсеръ а дрътре дн віе'цъ. — Unde ne съпт дъскъліделе поборе? Unde съ се формезе ачеленші, дікъ нз 'ші ва ресніпіе ресніпіе проблема ca de a крещто орфане de дрътъціріе дръ-зестрате къ дестялъ солідітате ші ртікъ ші къ къпнштіпделе челе черкте de o цеперацие таі прогресістъ пентъ сексагеі фртосъ алъ падінені, каре аре лінсъ de o дѣдъчіре серіосъ деля сіпвлъ тателоръ. —

Дн ăпікъ алъ ресніпілоръ.

Bienă, 19. Ноемвре. Maiest. Ca дрътътескъ кълтоті дн 17. diminéda la Madeipa. Prin Monaxă, Батвергъ ші Стетгардъ ва трече ла Аптверпіа ănde се ва дрътърка пе коравіе — дрътътеса Франдеі днкъ ажунсе дн Londonъ ші трече ла Скоціа. Молдъ факъ комінірі din аче-стіа кълтоті, днпъ кът лі таатъ. —

Цепералвлъ de артілеріе de Бенедек ажунгъндъ дн 14. дн Верона emice ăndatъ ănă opdinъ ла арматъ къ dată 14. Ноемв. дн каре аратъ, къ Mai. Ca л'а кітматъ ла kondzчереа кошап-деі цеперале а арматеі ші а Църеі Венециеі, пе каре о прітеште акстъ, днпъче ăп. de арт. гр. Derenfeld, антесорвлъ лі, е акстъ миністръ de ресніпіе, din тъна кървіа прітеште арматата ănă дрътъріе. Дн капвлъ арматеі прін фортнъ ръдікатъ ші днпъ сервідъ de 38 an, дн школа пе-татвлъ ФМ. Радецкі крескітъ, веде екптъ cine mai таідъ цеперале de panrъ mai вътръпъ ші прівеште къ суперів ръдікътре de initiu, къ dibicionarіа съз din кампания італіанъ din an. 1849, дн. Ca дрът. Arxid. Albrecht, i се съпле къ авнегаре de cine побіль. Mai la крътъ апоі зіче: „Контрз ші пе дръкреді колкъръре челе таі съпсе а ăпіи фіекъръла, каре — де-кътва ворѣ че'е дрътъріе — спре а се ажунце скопвлъ челъ таре, фіе mi de cine ресніпіасіві.

Дрътъріеа побръ чеа neadormitъ се фіе гріжеа пептъ солдатъ ші кръдарае локкіторілоръ; даръ днамінте de тутъ съ пе фіе съпът опоре ар-матеі. Дн тутъ серіосітатеа вііторілъ ăпă темеі пе дісчи-піліа ші вжртътеа чеа въпжбесъ а тръпелоръ, пе вонда таа чеа леальъ, пе пороквлъ таі de солдатъ веніа ші пе віпекважнтареа Domnulъ.

Аша се тръпілъ, ка солдатъ враві ші крединчоі дрътъріеа ші — дікъ віе лікръ ла ресніпіе — се дрътъріе съз се къдемъ къ опоре! Се війтъ дрътъріе!

РЕСПОНСІРІ. Bienă. Just. Non omnia possumus omnes; аша, ок-пацівъ а півліка дн преса ăртманъ, чеа че'е че'е інтереснъ постэр. — Сібілъ: Градіа, къ тоді din тутъ пірділе ла лікпъ легаль пе ăрцъ; дар' се ші фачешъ че зічетъ. —

— Адію ла галіні ері алъ світъ ла 6 фр. 46^{5/10} кр.

БЪДЕТІНДЛЪ ОФІЧАЛЪ.

No. 22210 / 1842 ex 1860.

Дн 26. Ноемвре 1860 се ва ăпіе ла губернвлъ ч. р. din Сібілъ ăпă деснвтъмлъ de офертъ дн скрісъ пентъ провісіпіеа къ тъпкъръ ші къ пъне пентъ фъктъорі de рело, апоі а пъне пентъ вегіторіа ч. р. інстітутъ de недіпесъ din Гера (Самохі-варъ), пентъ тімплъ дела 1. Іанварів пънъ ла фінітвлъ лі De-четемвре 1861.

Оферте!е de соівлъ ачеста алъ съ фіе обсіцілате ănă ші пе кнпертъ din афаръ съ кнпріндъ адреса: „Офертъ пентъ фінітвлъ арестанцілоръ din касе de недіпесъ дела Гера,“ адресате кътъ губернвлъ ч. р. din Сібілъ.

Еле се потъ трътіте съз при постъ deadrentklъ ла губер-нвлъ ч. р., съз се потъ аштерне лічі дн персбъ ла дірекціпіеа офічілоръ ажутътре а губернвлъ. Ші ăна ші олта аре съ се факъ пънъ ла 26. Ноемвре 1860 ла 12 бре дн атвазі, фіндъкъ атвчі оферте, карі ворѣ фі сосітъ, се ворѣ deckide комісіо-намітте ші челе че ворѣ сосі таі тързі, пе се ворѣ таі ліа дн бъгаре de сімъ.

Офертълъ аре съ фіе скрісъ къ чіфре ші къ літере кіаръ, ші пентъ тъпкъръ ші пентъ пъне съ фіе півдъ сепъратъ, къчі днпъ дрътъріе ажутъ, атвеле се потъ da ші сепъратъ. Афльпіссе о контръзічре дрътре офертълъ къ чіфре ші дрътре челъ скрісъ къ літере, съмеле скрісъ къ літере алъ вілоре.

Дрептъ badii пентъ тъпкъръ алъ съ се акідъ ăна тііъ de фіоріл в. а. ші кептъръ пъне totъ атъта, съз дн вані гата, съз дн білсто de статъ днпъ крсъ, алъ дн іпотекъ асекрътъ, съз съ пітъ adъга ші пітъ о квітанціе деснре ăна съмъ de badii ка ачеса, днпъ съ ма вр'піл офічіл бре каре ч. р. de dape.

Оферіній ліші ворѣ аръта кіаръ пітъе ші кнпмете пе ліпгъ локкінда лорѣ, ші чеа че ви съпт кнпоскві пітъ din ăнă деснвтъмлъ таі dinainre, съз дн алгъ modъ дн перобоіпъ аічі, алъ съ се ліцитітълъ къ ăнă атестатъ офічіale, деснре дрътъріе звере лорѣ, деснре сдігія асстріакъ de статъ ші деснре топралітате, таі пітъе de тутъ дн офертълъ требуе съ се дрътъріе аріе'тъ, кътъ лорѣ ле съпт ăнă кнпосквіе коніціоніе de лі-феръпжітъ, карі ачі се потъ веде ла дірекціпіеа офічілоръ аж-тътъ бре ч. р. а губернвлъ, вар' дн Гера ла adminіstrъчніе ч. р. а касе de недіпесъ, дн тутъ zіза, ші къ еі oe съпвіл ачелора некондішонатъ.

Cібілъ, дн 11. Ноемвре 1860.

Дела ч. р. губернътъ пентъ Ареалъ.

Ediçionea: къ тіпарівъ ла

JOANNE GOETT.